

אלף-בית

מס' 6 • שבט תשע"ד • בהוצאת תלמוד תורה 'בני מנחם' חב"ד חולון

עבד אדמתו יטבע לחם

דבר מלכות

וגפן ותאנה ורמון

[מצפד על פי שיחת הרבי מליובאוויטש לט"ו בשבט ה'תשנ"ב]

בתורה מציינים שבעת המינים כשבעה בהם נשתבחה ארץ ישראל. אף, מסתבר שלא רק הארץ נשתבחה בהם. נתבונן בתבות הפסוק: ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש.

ארץ - בני ישראל משולים בתורה ל"ארץ" כמו שכתוב "ואתם תהיו לי ארץ חפץ". המילה 'ארץ' מזכירה את המלים 'רצון' ו'רץ' מפני שכל רצונו וכל רצותיו של יהודי הם כדי לקיים את רצונו של בורא העולם.

חטה - היא מאכלו העיקרי של האדם. ממנה עושים לחם, שבאכילתו נעשה הוא חלק מגופנו. חטה מרמזת על עבודת הנפש האלקית, הגברת הצד הטוב שלנו, לשמור ולחזק את יצר הטוב, על ידי למוד התורה וקיום המצוות.

ושעורה - היא מאכל בהמה. יש אצלנו צד המכנה 'נפש הבהמית' שנמשך לתענוגים גשמיים כמו אכילה ורחיצת הגוף. השעורה, מרמזת לנו על העבודה עם נפש הבהמית - להתגבר על הרצונות הבהמיים, ולהשתמש בכחותיה של הנפש הבהמית לענייני הקדושה.

גפן - לין טבע מיחד, כששותים ממנו, הוא עוזר לצאת ממצב רוח מדכדך, ולשמות. הין מרמז על ההוספה בשמחה כאשר עושים את רצון ה', השמחה שממלאת את לבנו כשאנו מתנהגים כמו שצריה.

תאנה - בפרשת בראשית מספר שאדם וחוה "תפרו" לעצמם בגדים מעלי תאנה. מהתאנה אנו לומדים על עבודת ה'לבושים' של הנפש, ה'מחשבה', ה'דיבור' וה'מעשה' של האדם, נקראים לבשי הנפש. כמו שהבגדים מעידים על האדם, אם עשיר הוא או עני, אם אדם חשוב הוא או פשוט, כך מחשבותינו, דבורינו ומעשינו מעידים עלינו.

ורמון - על בני ישראל כתוב שהם "מלאים מצוות פרמון". הרימון, מסמל על ברור העולם, והעלאתו לקדשה על ידי השימוש בעולם לקיים את הרצון האלקי - קיום המצוות.

ארץ זית - הזית הוא מזון מר. מורה על עבודתנו בגלות, שמרגישים 'מר' מכה שאנו רחוקים מהקב"ה, כאשר אנו לא עושים את רצונו, דבר הגורם לחזק בעבודה, ולהתעקש תמיד להיות מחפרים לקדושה.

שמון - אומר המדרש 'מה זית זה כשפתשין אותו מוציא שמנו כה ישראל...! על-ידי יסורי הגלות, כשפותשים את הזית, שישאל נמשלו בו, הוא מוציא את שמנו - ו'שמון' רומז לפנימיות התורה, אתה ילמדו הכל כשתבוא הגאולה.

ודבש - את הדבש מפיקים מתמרים. התמר נזקק לשנים רבות כדי לצמוח - שבעים שנה! תמר מלמדנו על רבוי וקשי של העבודה בגלות. דוקא על-ידי רבוי וקשי העבודה מגיעים ל"דבש" המרמז גם כן על שלמות גלוי פנימיות התורה.

עורך - רפאל מלכא

מערכת 'אלף בית'

יו"ר מוסדות חב"ד חולון - הרב דוד גוראריה

מנהל תלמוד התורה - הרב יהושע שמעוני

תמונת השער: תלמידי כיתה ד' בפעילות בחוה החקלאית

אלף-בית

בהוצאת תלמוד תורה 'בני מנחם' חב"ד חולון

רח' גדעון 5 טל: 03-5588526

משלחן ההנהלה

שלום וברכה!

על מנת לעצב את אישיותו של הילד ואת חינוכו בדרך התורה והמצוות, חובה להעניק לו את כל הצרכים החיוניים להתפתחותו: סביבה בריאה, תומכת וחיובית, שמחה, אהבה ותשומת לב. כל אלו הם תנאים המכשירים את הילד לקבל ולהפנים את המים החיים - למווד התורה והחסידות, וללכת בדרךם, עד כי "גם פי זקין, לא יסור ממנה".

בשנים האחרונות, מתפתחים ברוך ה' בחולון מוסדות תורניים, הנותנים מענה משלם לגדול ילדים וילדות בדרך התורה והחסידות, ברוח חסידות חב"ד, ולפי דרכו והוראותיו של הרבי מליובאוויטש. במוסדות אלו מקבלים התלמידים והתלמידות את כל התנאים הדרושים לגדולם בדרך התורה והמצוות, מתוך שמחה, אהבה, יראת שמים ואהבת ישראל.

בטוח אני, שזכותו של הרבי וברכותיו עומדת ותעמד לכל אחד ואחת מהילדים והילדות המתחנכים במוסדות הקדושים "בני מנחם" ו"בנות מנחם", וכמו כן, לכל העוסקים במלאכת החנוכה הקדושה, הלוא הם אנשי הצוות המבחר, הפועלים ללא לאות במסירות ונתינה, מתוך תחושת שליחות עמקה.

יהי רצון, שזנכה תקף ומיד לגאלה האמתית והשלמה, ונוכל לעמד לפני משיח צדקנו ולהראות לו את התלמידים והתלמידות הכשרים והטהורים, ולומר לפניו: "ראו גדולים שגדלנו!"...

בכבוד רב!
הרב דוד גוראריה
יו"ר המוסדות

תלמידים והורים יקרים!

ברוך ה' אנו זוכים לראות איך מיום תלמוד התורה שלנו עלה ופורח, עלה וצומח, ונותן את פרותיו - ההצלחה שלכם תלמידיו. בגליון זה הבאנו בפניכם, בין השאר, גם את ספורת של הפעילות בחדר החקלאית, בה חלקכם משתתפים. בחדר אתם זוכים לחרש ולעבד, לשתול ולהשקות את האדמה, בסיומו של התהליך אתם חוזרים בשמחה עם ירקות אותם גדלתם בעצמכם, כמו אתה פעם שחזרתם מאשרים עם שפע צנוניות שזה עתה נקטפו. העינים שלכם הראו כי הייתם מאשרים וגאים מאד.

זאת בדיוק ההרגשה שלנו בעבודתנו בתלמוד התורה, משל הייתם אתם שתיל קטן, ואנחנו הגננים. לא פעם השתמש הרבי מליובאוויטש להביא את המשל הזה, כדי לעודד את כלנו, להוסיף עוד ועוד בעניני החנוכה, כל אחד כפי יכולתו ותחום אחריותו.

הרבי אמר כי על כל הורה להקדיש לפחות חצי שעה ביום לחשב על חנוכה הילדים. אני בטוח שאתם ההורים של תלמידיו עושים זאת, והדבר נכר בשתוף הפעולה המלא שלכם עם כל מה שנעשה בתלמוד התורה. אני מאחל לכם התלמידים, ולכם ההורים לצוות הנפלא שעוזר לי בעבודת הקדש, שזנכה לגדולים שיתנו פרות משבחים, לנחת רוח לרבי.

שלכם
הרב יהושע שמעוני
מנהל התלמוד תורה

זה הזמן

מקשר אמת

שְׁהַקְשֵׁר שָׁלוֹ עִם הַרְבֵּי מְקִיף וְחוֹדֵר אֶת כָּל נִימֵי נַפְשׁוֹ. חֲסִיד כְּזֶה נִקְרָא 'מְקַשֵּׁר' אֲמֵתִי. מְסַפֵּר עַל אֶחָד מִחֲסִידָיו שֶׁל כ"ק אֲדַמוֹר הַרְי"ץ מְלִיבְאוֹוִיטְשׁ, שְׁלֹא זָכָה לְרְאוֹתוֹ פְּנִים אֶל פְּנִים, פָּתַב אֵלָיו מִכְתָּב וְשָׂאֵל אִיךָ הוּא יָכֹל לְהַתְקַשֵּׁר אֵלָיו אַף-עַל-פִּי שְׂאִינוֹ מְפִירוֹ בְּאִפְנֵי אִישִׁי. הַרְבֵּי הֵשִׁיב לוֹ: "הַהֲתַקְשְׁרוֹת הָאֲמֵתִית הִיא עַל-יְדֵי לְמוּד הַתּוֹרָה. כְּשֶׁהוּא לוֹמֵד אֶת מְאֻמְרֵי הַחֲסִידוֹת שְׁלֵי וְקוֹרָא אֶת הַשִּׁיחוֹת; כְּשֶׁהוּא מִתְחַבֵּר עִם חֲסִידִים בְּלְמוּד וּבְהַתּוֹעֵדוֹת; וּכְשֶׁהוּא מְקִיֵּם אֶת בְּקִשְׁתֵּי בְּאֻמֵּרֵת תְּהִלִּים וּבְשִׁמְרֵת זְמַנֵּי הַלְמוּדִים - כְּזֶה הִיא הַהֲתַקְשְׁרוֹת".

הַתְקַשְׁרוֹת הִיא קִדְמָה כָּל רִגְשׁ שֶׁל אֶהְבָּה גְדֻלָּה לְרַבִּי, וְרִצּוֹן עַז לְהַתְנַהֵג עַל פִּי תוֹרָתוֹ וְעַל פִּי הוֹרְאוֹתָיו. בְּאֲחַת מְאֻמְרֵי כוֹתֵב כְּבֹד קִדְשֵׁי אֲדַמוֹר הַרְי"ץ: 'הַחֲסִידִים הַמְקַשְׁרִים נִהְגוּ לְקַבֵּעַ עֵת קְבוּעָה וּמִיחֻדָּת לְהַתְעוֹרֵר בְּרִגְשֵׁי אֶהְבָּה לְרַבָּם. פְּשוּט, לְאֶהוּב אֶת הַרְבֵּי, בְּאֶהְבָּה מְרַגְשֵׁת בְּלֵב, כְּמוֹ אֶהְבֵּת-בְּשׂוֹר לְאִשָּׁה וּלְבָנִים. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מְצִיֵּרִים הֵיוּ לְעֲצָמָם 'חִידוֹת' עִם הַרְבֵּי, שְׁמִיעַת מְאֻמְרֵי חֲסִידוֹת אוֹ הַתּוֹעֵדוֹת עִם הַרְבֵּי.

הַתְקַשְׁרוֹת הִיא קִדְמָה כָּל רִגְשׁ שֶׁל אֶהְבָּה גְדֻלָּה לְרַבִּי, וְרִצּוֹן עַז לְהַתְנַהֵג עַל פִּי תוֹרָתוֹ וְעַל פִּי הוֹרְאוֹתָיו. בְּאֲחַת מְאֻמְרֵי כוֹתֵב כְּבֹד קִדְשֵׁי אֲדַמוֹר הַרְי"ץ: 'הַחֲסִידִים הַמְקַשְׁרִים נִהְגוּ לְקַבֵּעַ עֵת קְבוּעָה וּמִיחֻדָּת לְהַתְעוֹרֵר בְּרִגְשֵׁי אֶהְבָּה לְרַבָּם. פְּשוּט, לְאֶהוּב אֶת הַרְבֵּי, בְּאֶהְבָּה מְרַגְשֵׁת בְּלֵב, כְּמוֹ אֶהְבֵּת-בְּשׂוֹר לְאִשָּׁה וּלְבָנִים. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מְצִיֵּרִים הֵיוּ לְעֲצָמָם 'חִידוֹת' עִם הַרְבֵּי, שְׁמִיעַת מְאֻמְרֵי חֲסִידוֹת אוֹ הַתּוֹעֵדוֹת עִם הַרְבֵּי. הַתְקַשְׁרוֹת הִיא קִדְמָה כָּל רִגְשׁ שֶׁל אֶהְבָּה גְדֻלָּה לְרַבִּי, וְרִצּוֹן עַז לְהַתְנַהֵג עַל פִּי תוֹרָתוֹ וְעַל פִּי הוֹרְאוֹתָיו. בְּאֲחַת מְאֻמְרֵי כוֹתֵב כְּבֹד קִדְשֵׁי אֲדַמוֹר הַרְי"ץ: 'הַחֲסִידִים הַמְקַשְׁרִים נִהְגוּ לְקַבֵּעַ עֵת קְבוּעָה וּמִיחֻדָּת לְהַתְעוֹרֵר בְּרִגְשֵׁי אֶהְבָּה לְרַבָּם. פְּשוּט, לְאֶהוּב אֶת הַרְבֵּי, בְּאֶהְבָּה מְרַגְשֵׁת בְּלֵב, כְּמוֹ אֶהְבֵּת-בְּשׂוֹר לְאִשָּׁה וּלְבָנִים. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מְצִיֵּרִים הֵיוּ לְעֲצָמָם 'חִידוֹת' עִם הַרְבֵּי, שְׁמִיעַת מְאֻמְרֵי חֲסִידוֹת אוֹ הַתּוֹעֵדוֹת עִם הַרְבֵּי.

מְלַבֵּד ט"ו בְּשִׁבְט, חֲסִידֵי חַב"ד נוֹהֲגִים לְצִיֵּן יוֹם מִיחֻד יוֹסֵף בְּחֻדֶּשׁ שְׁבָט, זֶהוּ יוֹם י' בְּשִׁבְט. י' שְׁבָט הוּא יוֹם הַהֲלוּלָא שֶׁל הַרְבֵּי הַקוֹדֵם רַבִּי יוֹסֵף יִצְחָק שְׁנִיאֹוֹרְסוֹן (אוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא נִקְרָא בְּקִצּוֹר הַרְבֵּי הַרְי"ץ) שְׁבִשְׁבַת פְּרִשְׁת בֹּא י' בְּשִׁבְט בְּשָׁנַת תש"י עָלְתָה נִשְׁמָתוֹ לְגַנְזֵי מְרוּמִים. כְּאֲשֶׁר הַסְתַּלַּק הַרְבֵּי הַרְי"ץ נִלְחָצוּ הַחֲסִידִים: מַה יְהִי עָלֵינוּ עַכְשָׁיו? הַרְבֵּי לֹא מָנָה יוֹרֵשׁ, שְׁיִהְיֶה רַבִּי לַחֲסִידִים אַחֲרֵי הַסְתַּלְקוֹתוֹ.

אֲמָנָם רַבִּים מִן הַחֲסִידִים יָדְעוּ כִּי אִם יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ שְׂרָאוִי לְהִיּוֹת יוֹרֵשׁוֹ שֶׁל הַרְבֵּי הַרְי"ץ, הַרְבֵּי זֶה חֲתָנוֹ רַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל שְׁנִיאֹוֹרְסוֹן, לְכֵן חָפוּ הַחֲסִידִים בְּדְרִיכוֹת לְרְאוֹת מַה יִּקְרָה עִתָּה, הֲאֵם יִקָּח עַל עַצְמוֹ הַרְבֵּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל אֶת נִשְׂיאוֹת חַב"ד וְיִנְהִיג אֶת הַחֲסִידִים? הַיָּמִים עָבְרוּ כְּזֶה אַחֵר זֶה, וְעַדִּין אֵין סֵמֶן, עַד שְׁבִיּוֹם הַהֲלוּלָא שֶׁל הַרְבֵּי הַרְי"ץ, שָׁנָה לְאַחֵר הַסְתַּלְקוֹתוֹ בִּי שְׁבָט תש"א הַתּוֹעֵד הַרְבֵּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל עִם הַחֲסִידִים, וּלְפָתַע סֵמֶן לְמֵאֲרָגְנִים כִּי הוּא מִתְפַּנּוֹן לוֹמֵר מְאֻמְרֵי. זֶה הִיָּה סֵמֶן בְּרוּר - מְאֻמְרֵי אוֹמֵר רַק מִי שֶׁהוּא רַבִּי - לְכֵן זֶה סֵמֶן שֶׁהַרְבֵּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ אֶת הַנְּהַגַּת חֲסִידוֹת חַב"ד.

מֵאֵז י' שְׁבָט הוּא יוֹם מִיחֻד שְׁבוּ שְׁנֵי הַעֲנִינִים עוֹמְדִים בְּמְרַפּוֹ - מְצַד אֶחָד זֶהוּ יוֹם הַהֲלוּלָא שֶׁל הַרְבֵּי הַרְי"ץ וְעַל כֵּן נוֹהֲגִים בְּיוֹם זֶה בְּמִנְהַגֵּי הַלוּלָא, הַדְּלָקַת נְרוֹת נְשָׁמָה, לְמוּד מְשֻׁנוֹת וכו'. וּמְצַד שְׁנֵי זֶהוּ יוֹם בוֹ חוֹגְגִים אֶת תַּחֲלַת נִשְׂיאוֹתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי - מְנַחֵם מְעַנְדֵּל שְׁנִיאֹוֹרְסוֹן - נִשְׂיָאָה הַשְּׁבִיעִי שֶׁל חֲסִידוֹת חַב"ד, וְהוּא מְקַדֵּשׁ לְהַתְקַשְׁרוֹת לְרַבִּי, לְמוּד תּוֹרָתוֹ וְיִצִּיאָה לְמַבְצְעִים שֶׁהוֹרָה לָנוּ הַרְבֵּי.

בְּיוֹם הַזֶּה מִתּוֹעֵדִים הַחֲסִידִים וּמְסַפְּרִים עַל הַרְבֵּי, הַנְּהַגוֹתָיו וּמְבַצְעָיו - זֶהוּ יוֹם שֶׁכָּלוּ הַתְקַשְׁרוֹת לְרַבִּי נִשְׂיָא דוֹרְנוֹ. מְדַבְּרִים הַרְבֵּה עַל כֵּן שְׁחִסִּיד צְרִיף לְהִיּוֹת מְקַשֵּׁר לְרַבִּי, שְׁתִּהְיֶה לוֹ הַתְקַשְׁרוֹת, אַךְ מַה זֶה בְּעֲצָם הַתְקַשְׁרוֹת?

הַקְשֵׁר בֵּין רַבִּי לַחֲסִיד הוּא הַבְּסִיס שֶׁל כָּל דְּרָכֵי הַחֲסִידוֹת. חֲסִיד אֲמֵתִי הוּא מִי

מַעֲטָה יְדִינוּ תְּלִמִּידֵי פֶתַח ג' מְצִירִים

פירות ט"ו בשבט

הבית של הרבי. צייר: נתנאל עזריה

ספר תורה. צייר: אוראל נוסרתי

טנק המבצעים. צייר: מאיר יוסף רובנקו

משיח צדקנו. צייר: יצחק לוריא ארביב

ובהתקשרותם. דבר
זה מעורר את כחותיו
הפנימיים של זה
שמתבוננים בו. גדלי

החסידים יודעים לספר כי כאשר הרבי היה מזכיר אתם,
היו מרגישים זאת אף-על-פי שנמצאו במרחק גדול
מהרבי.

הדבר המפליא ביותר בהתקשרות הוא העבדה שגם כיום
אחרי הסתלקותו של הרבי, ההתקשרות של החסידים
אליו אינה נחלשת, אלא אדרבה מתחזקת מיום ליום. ומה
שעוד יותר מפליא הוא שאפילו בעלי תשובה, שהתקרבו
לחב"ד אחרי הסתלקותו של הרבי, ולמעשה מעולם לא
ראו את הרבי, ולא שמעו תורה מפיו, מקשרים אל הרבי
בלב ונפש.

כך או כך, מנצלים כל החסידים כלם את יום 'שבת לחזק
את ההתקשרות לרבי. אחת הדרכים לחזק את ההתקשרות
היא המנהג כי

בהתעדות 'שבת
מקבל על עצמו
כל חסיד להוסיף
בתורה ובמצוות
ומכריז על זה
בהתעדות. ואתם
ילדים? האם אתם
כבר יודעים מה
תקחו על עצמכם
בהתעדות
הקרובה?

מורה אף-בית

גן נשכנו

כמה ילדים אוהבים אותו, ולמען האמת, נראה שזה הדדי. התישבנו לשיחה עם הרב אהרן - המלמד:

ספר לנו מעט על עצמך

נולדת בגרוזיה ממנה עליתי עם משפחתי בגיל צעיר. זה 18 שנים שאני עוסק ב'מלמדות', בתחלה בגני ת"ת 'אור מלכה' בראשל"צ, ובשנים האחרונות כאן, בגני מנחם' חלון.

מה תפקידו של מלמד בגן?

להקנות קריאה, החל משלב למוד האותיות ועד לקריאה עצמאית. להמחיש את ספורי פרשת השבוע, נגונים חסידיים, להחזיר חיות ואיורה חסידי, הלכות יום-יומיות ודרכי התנהגות. להעניק ולהקריא לילדים שמחה חם ואהבה. הפעילות שלי נערכת פה בחדר המלמד, וברכוז יומי שאני אחראי על תכנון.

איזה חלק בעבודתך אתה אוהב במיוחד?

לקדם את הילדים בקריאה, לראות כיצד ילד שהגיע ללא כל ידע של צורת האותיות, יודע לזהות את האותיות ובשלב הבאים יודע לקרא צרופים ואף קריאה ממשית. יש גם שמחה של ממש לקבל משוב מההורים בדרך הקשר

מוסדות חנוך חב"ד חלון הפכו זה מכבר לשם דבר, בעקר משום שהבאים בשעריהם, בין אם אלו ילדי הגן הקטנטנים, ובין אלו תלמידי ותלמידות פתות היסוד, מרגישים בבוטח שהגיעו הביתה. לעולם ההקפדה החנוכית לא באה על חשבון החמימות האנושית של הגננות, המלמדים, המורות והמורים. בכל גליון של עיתוננו נערך בקור בוק באחד מהמוסדות, ונאיר פנה קטנה של עשייה חנוכית אמיתית.

היום נערך בקור בגן טרום-חובה של תלמוד תורה 'בני מנחם'. השנה זכה הגן להרחיב גבולו ולעבר למבנה חדש, גדול ומרוח ברחוב התעלה. את מבנה הגן סובבת חצר גדולה וירוקה, נטועה עצי פרי, בה מפזרים מתקני משחק להנאת ילדי החמד בהפקקות שבין פעילויות הגן השונות. נכנסנו פנימה ורחב לבנו לראות גן מטפח, מצעב ביד אמן ובו פנות שנות: פנת קריאה, פנת קודש, פנת רכוז, פנת אכל ופנות משחק.

מאחורי שמו הטוב של הגן, עמדת בשמונה השנים האחרונות הגננת הנתיקה תמי סעדון. אם אמרנו 'בית' הרי שהגננת והסיעות הן ודאי 'אמא', שכמוה עבדו כל ילד הוא בכחינת בן יחיד. זו הסבה שהגן שהו מפעילות מבקש ומושה אליו ילדים מפל קצות העיר. כדי להשלים את התמונה המשפחתית, ולאפשר גם להורים עובדים המענינים ביום למודים ארוך, פעל בגן צהרון הפולל ארוחת צהרים חמה.

את בקורנו אנו עורכים למחרת 'מסבת האותיות' - טקס ה'הכנסה לחדר' של ילדי החמד והוריהם. כבכל שנה חגגו הילדים הנרגשים והוריהם בארוע מרהיב ומרגש עד דמעות (היו גם כאלה), שכבר ספרנו עליו בגליונות קודמים. אם נדמה היה לנו שנפגוש ילדים ומבגרים ציפים מן הערב הקודם, נוכחנו פי לגלות גן רוחש פעילויות חנוכיות וילדים חכמים, שכאשר שאלנו אתם איפה המלמד? ארו עיניהם ובשמחה הובילו אותנו לחדר אליו הם אוהבים מאוד לבוא.

למלמד תפקיד דומה לאותם המלמדים מספורי החסידים - ללמד את תלמידיו א' - ב' ולהקנות להם את הקריאה, ללמד אתם פרשת השבוע, להטעים מעולמה העשיר של החסידות, ועל הדרך גם איזה ספור ונגון חסידיים. כשנפתחה הדלת קדם את פנינו הרב אהרן קטשוילי בלבביות ובחם חסידי, שהפכו לסמן ההיכר שלו. קשה שלא להבחין עד

כי כף הוא למד עם המלמד.

מה אהבים הילדים במיוחד בעבודת המלמד?

הילדים אהבים מאוד ללמוד ולהתקדם בקריאה, ואני מתגמל אתם בממתק על כל התקדמות. הם שמחים להשתתף ברכוז, להאזין לשעורי פרשת השבוע, ולשחק דמויות בהצגות.

באלו אמצעי המחשה והעשרה אתה משתמש בעבודתך?

בערכות של ציורים צבעוניים של נושאים מפרשת השבוע. בדפי צביעה לכל פרשה, בדפים מיוחדים להקניית הקריאה, בדפי עבודה ובספרים וחוברות מיוחדים. התלמידים שפבר רכשו את האותיות מקבלים גם ספרונים מתאמים עם ספור לפי העצורים הנכונים.

איך אתה רואה את תפקידך כמלמד?

זו עבודת קודש, אז ברור שאני אוהב את התפקיד, ואוהב את הילדים. ואני שמח ששמו הטוב של הגן, שאני שמח להיות בצוות שלו, מביאים אליו עוד ועוד ילדים, המזכים אותי לעסק במה שאני אוהב.

השבועי, שבו הם מדווחים כיצד חזר הילד בשמחה והפגין ידע בפרשת השבוע.

הורים מספרים לי כיצד שלחן השבת שלהם נהיה עשיר ומיוחד, וכיצד כל הבית "חי" את פרשת השבוע. הורים אחרים מספרים כיצד הילד עשה "הצגה" של פרשת השבוע כמו שעשה המלמד בגן.

האם ישנה בחפ"ד שטה מיוחדת ללמוד האלף בית? ספר.

ההקניה היא לפי שיטת ה"חדר" לפי המסרת המקבילת והמעברת מדורי דורות, ישנם שיחות והנחיות מהרבי על חשיבות שמור הלמוד לפי המסרת וכמו שאנו מלמדים קדם את האותיות ואח"כ את התנועות - "קמץ אלף א" וגם בסדר התנועות לפי המקבל בדינו. הרבי שלל בתקף שיטות "חדשות" שהועלו בשנים האחרונות, והיום רבים מודים ששיטת ה"חדר" היא הטובה ביותר.

איך מתייחסים הילדים למפגש עם המלמד?

מדי בקר חוזרת התמונה שמיד כשאני נכנס בשער הגן, עוזבים הילדים את משחקיהם ורצים לקבל את פני הילדים מצפים בשמחה למפגש, וממש 'רבים' מי יכנס ראשון לשעור פרטני עם המלמד, דבר שכמוכן משמח גם אותי.

מה מכל זה מבאים הילדים הביתה? ואיך מגיבים על כך הורי הילדים?

יש לי קשר רצוף עם ההורים, והתגובות מחממות את הלב: יש הורים שמספרים שההתלהבות של בניהם מעוררת גם אתם להוסיף בעבודת ה' שלהם, שהדבר משפיע מאוד על הנוי היהודי בחיק המשפחה. אחרים מתפעלים מהמתיקות בה מתייחס ילדם לתפלה, להלכה ולהנהגה חסידית. מקסמים מהזאטוט כשהוא מזהירם שלא יכשלו בדיני 'מקצה' בשבת,

כָּאן לומדים

כתבה

מאחוריו 17 שנות הוראת גמרא ב'חדר' הנחשב של כפר-חב"ד. "עברתי השנה ללמד בחולון, הרב דוד גורארי, היו"ר המסור, קרא אותי אל הדגל. הוא בקש ממני להפסיק לשבת תחת הגפן והתאנה, ולבוא ללמד תורה

זהו, השנה תלמוד-התורה הפך למוסד תורני של ממש. עד היום היו כאן בעקר כתות נמוכות, התכוננו והתכוננו. אבל עכשו, כשמסתובבים במסדרונות בשעת ההפסקה אפשר ממש לראות תלמידים מניפים אגודל בופוח תלמודי נוקב: "אז איך המורה בכתה ד' הסביר לכם את השאלות על רבי שמעון בן אלעזר?"

בחולון. אחרי מחשבה נענית לאתגר. וללא-ספק, המוחות והכשרים שיש כאן, ההורים והמשפחות - הם להתפאר. ברוך השם, אני ראה הצלחה גדלה מאד עם הכתה הזו, כמו בכתות המבחרות ביותר שהיו לי בעבר."

"המגמה שלי" אמר הרב זהר, "שתלמיד בחולון לא יפול בידיעותיו התורניות מאף ילד בבני-ברק, ירושלים או כפר חב"ד. אני עצמי גדלתי כילד בבני-ברק, ולמדתי במוסדות הטובים ביותר שם. ואני אומר באחריות: התלמידים כאן בעזרת השם עוד יגיעו רחוק מאד."

גם הרב יונתן איש-בית, המחנך המסור של הכתה הבוגרת, מסכים עם דברי הרב זהר: "קבלתי פתה, עם ידע הרבה אהבה לדף-גמרא, נתן לראות את החבה שהם רוחשים לכל 'דבור' ברש"י, לכל סברא של הוא-אמינא ומסקנה. התלמידים שולטים היטב בארמית ומנוטים בעצמם, אחרי שנה וחצי בלבד של למוד, בתוך דף הגמרא!"

תלמידי ד' וה', עם התלמידים המכשרים ובעלי הנסיון הרב ברוך זהר והרב יונתן איש-בית, עולים, או ממש רצים, בדרך העלה בית א-ל. "תלמידים שייצאו מכאן" אמר לנו הרב יצחק דין, רב שכונת בן-גוריון, שבא לבחון את התלמידים, "יצליחו ללא ספק בישיבות הקדושות". גם הרב מתתיהו אלעזר, ראש כולל בשכונת נוה ארזים, התפעל מהידע השוטף של התלמידים: "כלי צפיה, שבני, תלמיד פתה ג', יסים כבר את השנה ויתחיל ללמד גמרא, ועוד אצל הרב זהר..."

הרב ברוך שלום זהר, בוגר ישיבות תומכי תמימים,

בכתה ח'. בין התלמידים קיימת תחרות מי יוכל להפגיש לקבוצת המצוינות. המלמד של קבוצת המצוינות הוא הרב שמואל רסקין, שלא עשה "חיים קלים" לאותם מצטיינים... הרב רסקין, ממחה להוראת הגמרא ומי שעומד בראש פרויקט ארצי 'תא שמע' להנחלת למוד הגמרא למבגרים, התחייב בפני, פי בעזרת השם, הקבוצה הנבחרת תוכל לעמוד בסוף השנה הנוכחית באותו מקום בו עומדים תלמידים העומדים להפגיש ליישיבה! רק להזכיר: אלו תלמידי כיתה ה' הלומדים רק שנה שנייה גמרא!".

הרב שמעוני, המנהל החינוכי, מסכם: הנסיון במוסדות רבים הוכיח, כי הפתרון היחידי מול כל בעיות הדור ההולכות ומתגברות - זה הדבקות בתורת חיים. הרמב"ם בסוף הלכות אסורי-ביאה כותב פי העצה היחידה ליצר הרע, זה למוד התורה בעמק ובאהבה. אנחנו מתפללים כל הזמן "והערב נא את דברי תורתך בפינו", וגם עושים משהו כדי שהתפלה תתקיים...

הרב יצחק דיין בוחן את התלמידים

"הנושא החשוב ביותר אצלי בתלמוד תורה - אמר הרב דוד גורארי - 'מעבר לדרך ארץ שקדמה לתורה, זה התורה בעצמה. כאן גדלים למדנים. נקודה. אנחנו, בסיעתא דשמיא גדלה, משקיעים משאבים גדלים מאד בתגבור ובעודד הלמידה באמצעות פרסים שונים (ספרי-קודש פמוכן). מדי תקופה מגיע רב חשוב לבחון את התלמידים,

מה שגורם להגברת החשק והחיות סביב הסגיות הנלמדות. הנושא פה חשוב בעיני, עד שאני בעצמי משתדל להפגיש מדי תקופה קצרה לפתות ולהתירשם בצורה בלתי אמצעית מהשגי התלמידים.

"במסגרת ההשקעה שלנו, עשינו דבר מיוחד שלא קיים למיטב ידיעתי באף מוסד תורני אחר - הקמנו קבוצת מצוינות בגמרא. קבוצה נבחרת של תלמידים לומדת גמרא בעמק ובקצב שלא היה מביש תלמידים

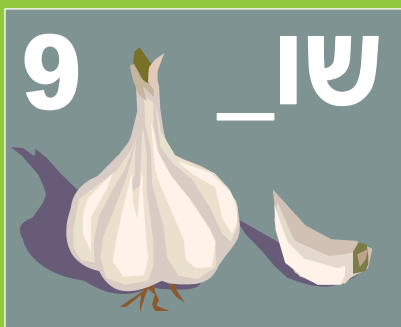
הרב מתתיהו אלעזר בוחן את התלמידים

ארץ

נפלאו ממני

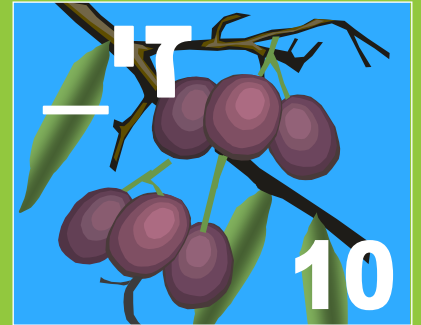

אחת הדרכים לדעת כי הגאלה האמתית והשלמה כבר בפתח היא לשים לב לקנה שהארץ מברכת בגדולי שדה ובעצי פרי, ובשוקים נתן למצוא שפע של פרות וירקות רבים. על כך אמרו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין צח, עמוד ב): 'אין לה קץ מגלה מזה', ורש"י פרש שם: 'כשתתן ארץ ישראל פריה בעין יפה אז יקרב הקץ'. כל עוד לא ישוב עם ישראל בארצו לא היתה ברכה בפירותיה, ומששכנו לארץ נותנת היא שוב את פריה בעין יפה, כך שאפשר להכין סלסלה מלאה בפרות טעימים ולצאת לקבל פני משיח. את ההוכחה לכך שששהארץ מברכת בפירותיה זהו סימן כי הגאלה קרבה, הביאו חכמינו מפסוק בספר יחזקאל, אותו תצטרכו לגלות.

מה צריך לעשות?

לפניכם 19 ציורים (ממספרים מ - 1 עד 19) של מבחר פרות וירקות הגדלים בארץ. על כל ציור מופיע שמו, כשאות אחת חסרה. לפניכם גם טבלה המחלקת לשנים: עמדה אחת לפרות, ועמדה שניה לירקות. התבוננו בציורים לפי סדר, זהו האם מדובר בפרי או בירק? והשלימו את האות החסרה. אם בציור פרי, העתיקו את האות שהשלמתם אל עמודת הפרות. אם בציור ירק, העתיקו את האות שהשלמתם אל עמודת הירקות. בכל עמדה תקבלו שתי מלים (המלבן הצבעוני שבכל עמדה מפריד בין המלים). רשמו את המלים שבעמדה הימנית ואחר כך את אלו שבעמדה השמאלית, ותקבלו את הפסוק המבקש.

פרי

פירות ירקות

בין הצלצולים

א

אני לדודי - בחדש אלול עסקו תלמידינו בעבודת התפלה. הם למדו על חשיבות התפלה בכונה על ידי פתגמים בנושא [א]. פתה ג' קשטה את אחד מפתלי תלמוד התורה בצייורים ופתגמים בנושא התפלה. מידי יום חולקו פרסים למצטיינים בתפלה באותו יום. בכל דרכיה דעהו - בחדש מרחשון נהלו תלמידינו פנקס שהקדש להנהגה החסידית היומיומית [ב] - שעת שינה: נטילת ידים ליד המיטה, קריאת שמע שעל המיטה, שינה בציצית וכו'. שעת קימה: מודה אני, פרכות השחר וכו'. מההורים שמענו תגובות מרגשות על השינוי שחל בהנהגות ילדם בבית. מידי שבוע זכו המתמידים בהצלחה בפרסים. הכנה לחג - בשבוע שלפני י"ט כסלו - חג הגאולה של אדמו"ר הזקן, נערכה בכל יום פעילות מיחדת וחוותית במרכז עמדות ערפי החסידות [ג]. באמצעות משחק ויצירה למדו תלמידינו אודות למוד תורה, תפלה בכונה, התקשרות

ג

כתר תורה

סימנו פרשה

בכל גליון נעניק את כתר התורה לכתה, או לתלמיד בלמוד התורה. כתר התורה הראשון מענק לכתה א'. אם הרגלתם שמציינים בחגיגות סיומי מסכת וסיום הש"ס, אז אצלנו בתלמוד התורה ציינה פתה א' של המורה הרב יניב שלום גם את סיומה של פרשת בראשית, אתה למדו בכתה.

הרב יניב לקח על עצמו וארגן ערב חגיגי במתכנת ערבי 'אבות וקנים'. עם בוא השמש התכנסו בתלמוד התורה תלמידי הכתה הגאים, מלויים באבותיהם הגאים אף יותר, ובאו אל הפתות הסמוכות לכתתם, וראשית לכל התישבו ללמוד משתף מתוך קובץ מענייני הפרשה ושאלות בנושא.

בחלקו השני של הערב נכנסו הילדים והאבות לכתתם, וכאן נערך חדון פמבי בו הופנו שאלות לכל אחד מהתלמידים, שהפגינו ידע רב בפשט הפרשה ובדברי המדרש. האבות המפתעים הביעו פליאה על פה שבנם הקטן ענה על שאלות, שאלו נשאלו הם, ספק אם היו יודעים לענות.

פעת נשא הרב דוד גורארי יו"ר מוסדות חנוך חב"ד חלון, שהוא אף אב לתלמיד כתה א', דברי תורה ובכרה.

בחלק האחרון של הערב, תלמידי הכתה חלקו לשלוש קבוצות, בפני הקבוצות הקרנה מצגת מולטמדיה ובה תמונות ומספרים מהפרשה, ועל התלמידים בכל קבוצה הטלה המשימה לגלות מה בתמונה? ועל איזה ענין בפרשה היא רומזת, או המספר שהצג.

בסיום הערב קבלו התלמידים ערכת שי ובה פאזל חנוכי וממתקים.

פכה זה אצלנו - מבזק ידיעות מתלמוד התורה

המלך והזקן הנוטע

מעשה באדריאנוס המלך שיצא עם חיליו להלחם במדינה אחת שמרדה בו. מצא בדרך זקן יהודי שהיה נוטע תאנים. אמר לו אדריאנוס: אתה זקן ועומד וטורח ומתנגע לאחרים? אמר לו הזקן: אדני המלך, הריני נוטע, אם אזכה אכל מפרות נטיעותי, ואם לא, יאכלו בני. שלש שנים נלחם אדריאנוס במלחמה, וכשחזר מצא את אותו זקן יהודי באותו מקום. כשראה הזקן את אדריאנוס, מה עשה? נטל סלסלה ומלא אותה בפורי תאנים יפות וקרב לפני אדריאנוס. אמר לפניו: אדני המלך, קבל מן עבדך. אני הוא אותו הזקן שמצאת אותי כשיצאת, ואמרתי לי אתה זקן מה אתה מצטער עומד ומתנגע לאחרים. הנה כבר זפני הקדוש ברוך הוא לאכל מפרות נטיעותי, ואלה שבסלסילה לאדני. מיד אמר אדריאנוס לעבדיו: טלו הסלסילה ממנו ומלאו אותה מטבעות זהב, ועשו כה. נטל הזקן הסלסילה מלאה זהובים והלך לביתו וספר המעשה לאשתו ולבניו. הייתה שכנתו עמדת שם ושמעה מה אמר הזקן, הלכה לביתה ואמרה לבעלה: כל בני האדם מתהלכים והקדוש ברוך הוא מזמן להם טובה, ואתה יושב בבית חשוך ואפל. הנה השכן שלנו כבד את המלך בסלסילה של תאנים ומלא לו אתה בזהובים, ועתה עמד וטול סל גדול ומלא אותו כל מיני מגדים, אתרוגים ותפוחים ושאר פרות יפים שהמלך אוהב, וזה ותכבדו מהן, שמא ימלא לך זהובים כמו שעשה לשכננו הזקן. הלך ושמע לאשתו, ונטל סל גדול ומלא אותו תאנים ותפוחים, וטען על כתפו והביאם לפני המלך. עמד ואמר: אדני המלך, שמעתי שאתה אוהב את הפרות ובאתי לכבדך בתאנים ובתפוחים. אמר המלך למשרתיו: טלו אותו ממנו והשליכו אותו על פניו. עמדו והתחילו משליכים את פרותיו על פניו, שהלכו והתנפחו. והלך לביתו בפחי נפש ובכה כל הדרך. ראתה אותו אשתו שהוא בא, וחסבה שהוא בא וסלו מלא זהובים. כשהתקרב ועמד לפניו, ראתה אותו ועיניו נפוחות וגופו משבר ומכה. אמרה לו: מה לך? אמר לה: ששמעתי לך והלכתי לכבד את המלך באותו הסל וטפחו אותו על פני. אלו הייתי שומע בקלך ומטיל באותו הסל אתרוגים, כבר היו רוגמים את כל גופי בהם.

ב

לרבי, שמחה וצדקה. בכל יום קבלו התלמידים מפתח עליו ציץ הרעיון היומי, כך שבסופו של שבוע ההכנה התקבל צרור מפתחות. פדה בשלום - ביום ששי י"ט בכסלו לבש תלמוד התורה חג. את פני תלמידינו קדמו שש תחנות, בהן התנסו בפעילות מיוחדת של משחק וחוויה בנושא חג הגאולה והחסידות. במוצאי השבת ערכנו התועדות מיוחדת במינה במתפנת אבות ובנים בבית הפנסת הגדול בחולושן. במרכז ההתועדות עמדה הופעתו של השחקן החסידי מיכאל ויגל שיחיה, שהציג בדרך מעוררת התפעלות ויראת שממים את ספור המאסר והגאולה של אדמו"ר הזקן. חנוכה בחנכה - חנכה מלשון חנוכה, ועל פן קבלו תלמידינו לביתם חמר למודי ומשחקים חנוכיים לימי חפשת החנכה [ד]. אם לשפוט לפי תגובות ההורים, נראה כי תלמידינו נצלו פראוי את ימי החפשה.

ד

אבות ובנים בארעא דגליל

רבי משה קורדובירו - הרמ"ק, מר"ן ה'בית יוסף'
ועלילות ימי הזוהר של העיר. היינו מרתקים.

סימנו את הסיור בבית חב"ד בעיר העתיקה, שם
צפתה לנו ארוחה כיד המלך של 'על האש'. לאחר
ששבנו וברכנו שמנו פנינו למרון, לציון רבי
שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר, שם שפכנו לבנו
בתפלה ובקשה על הגאולה האמתית והשלמה,
ומתוך כך שאף את זאת יש לעשות בשמחה, פצחנו
ברקוד חסידי סוער ומלא שמחה. לפנות בקר
שבו לחולון שלושה אוטובוסים עמוסים לעיפה
בילדים ומבגרים עיפים גם כן, אך מרוצים.

כיום, לאחר שהפכנו זאת למסרת, כשאומרים
אצלנו שהנה מתקרב ערב 'אבות ובנים', מעורר
הדבר שמחה וצפייה הן אצל האבות והן אצל
הבנים. כל מפגש כזה כולל תמיד למוד חגיגי
משתף, תכנית אמנותית מרתקת ויצירה כד
שלומדים ויחד עם זאת נהנים.

עם כל זאת יודו 160 מתלמידינו שהתאספו עם
אבותיהם בתלמוד התורה, כי את הערב הזה הם
לא ישכחו. הערב הזה הוא הנסיעה שלנו לעיר
הקדש צפת, לארעא דגליל. שלושה אוטובוסים
מלאי מקום יצאו מחולון ופניהם צפנה. הנסיעה
הארצה נצלה לחידונים, למראות קודש מהרבי
ולסיפורי חסידים - התועדות על גלגלים.

כשהגענו, הזדרזנו לבית הכנסת על שם הצמח
צדק' - בית הכנסת העתיק של חסידי חב"ד,
שהוקם בהוראתו של האדמו"ר. התפללנו תפילת
ערבית והתישבנו ללמוד משתף מתוך דפי למוד
בנושא 'ארעא דגליל' וצדיקה. בתם הלמוד יצאנו
לסיור בסמטאותיה של צפת העתיקה עם מדרין
הטיולים הותיק ר' רפאל מלכא, שהפליא לספר
אודות דמויות ההוד של רבנו האר"י הקדוש,

בַּחֲנֹה הַחֻקְלָאִית

את השעתיים השבועיות הללו, בהן הם מבקלים בחנה החקלאית. ראינו את זאת היטב על פניהם כששבו באחד הימים, עם צננויות טריות וחיוך רחב. למה חיוך רחב? מפני שאת הצננויות שבדיהם גדלו התלמידים בעצמם, ואין לה דבר משמח יותר מלאכל מפרי מעשי ידך.

אם חשבתם שחווית יש רק בכפר הרחק מן העיר הסואנת, אז כדאי שתשנו את דעתכם, מפני שהנה פאן, בלב העיר חלון, בין כבישים ובנייני מגורים, ישנה חנה פורחת של ממש, שבה אפשר לערוך הפרות מעמיקה עם כל תחומי החקלאות: מגדול ירקות ועד טפול בחיות משק. פעם בשבוע יוצאים תלמידינו אל החנה החקלאית, שם מקבלים את פניהם מדריכי החנה לעוד מפגש של למוד שהוא כלו התנסות וחוויה. מה לומדים? זה פשוט - מה זה צמח? לאיזה תנאים זקוק צמח כדי להתפתח יפה? איך מורע יוצא בסופו של דבר פרי או ירק? אלו רק חלק קטן מהנושאים אותם לומדים. ולא, בחנה החקלאית לא יושבים בכיתה ולומדים, את הכל לומדים תוך כדי התנסות: תלמידינו מכינים בעצמם את הדשן שבו ידשנו את האדמה, הם נוטלים כלי עבודה ומכשירים בעצמם את הקרקע, זורעים או שותלים בעצמם, משקים ומטפחים, עד שזוכים שהגידולים שגדלו עולים יפה ונותנים פרי. זוכרים את הצננויות אתן חזרו התלמידים באותו יום?

אם אתם מתבישים לשאול, אך עומדת לכם על קצה הלשון שאלה: מה יועיל למוד כזה לתלמידים? האם לא היה עדיף שינצלו אותן ללמוד תורה? התשובה לכה היא פשוטה - גם בחנה לומדים התלמידים תורה, מפני שאנשי החנה מתאימים את תכנית הלימודים לכל קבוצה שמגיעה, ולתלמידינו הם מקדישים למוד בנושאים כמו מצוות התלויות בארץ - תרומות ומעשרות, מאימתי אפשר לאכול מפרות העץ? מה הוא טבל? ומה היא ערלה?

ואם כבר מדברים על חקלאות ומצוות התורה, מתבקשת השאלה: מה יהא על הבקורים של תלמידינו בחנה בשנה הבאה, שהיא שנת שמייטה, בה אסורה עבודת האדמה? שאננו ונעננו על ידי אנשי החנה: במיוחד לכבודנו מכינים בחנה תכנית שתעסק כולה בשמייטה, במה אסור ומה מתיר לעשות בשמייטה, ובעקר מכינים שם מה שנקרא מצע מנתק מהאדמה, כך שגם בשנה הבאה יכלו תלמידינו לבקר בחנה ולהנות מלמוד שהוא כלו חויה וחזק של הקשר שלהם לארץ ישראל ולאדמתה.

ישנו יום אחד שבו, למרות שתלמידינו חוזרים לכתותיהם עם בץ פנעלים, המורים אינם נזופים בהם, מפני שגם נעליהם זקוקות לנקיון יסודי מן הבוץ שדבק בהן. היום הזה הוא היום בו יוצאים תלמידי פתות ג' ו - ד' לחנה החקלאית. אם תשאלו את התלמידים הם יספרו לכם כמה הם אוהבים

בס"ד

חינוך מצד "ד"ב"ת יותר ויותר

לאברכים ובני תורה

**גני ילדים
"בני מנחם"**

בית יוצר לילדים שמחים,
חסידיים ויראי שמים

**בית ספר
"בנות מנחם"**

בית יוצר לבנות צנועות,
חסידיות, יראות שמים
ומשכילות.

**תלמוד תורה
"בני מנחם"**

בית יוצר לילדים שמחים,
תלמידי חכמים,
חסידיים ויראי שמים

חינוך חסידי בברכתו של הרבי מליובאוויטש

להרשמה: 03-5588526